

از تعاونی تا بانک

بار دیگر شهرداری تهران به دنبال تأسیس بانک یا موسسه اعتباری است.

بزرگراه‌های عریض و طولی مملو از خودرو و ترافیک سنگین و آلودگی هوا که گاه از مرز فوق خطرناک نیز عبور می‌کند تصاویر آشنایی از شهر تهرانند که چون همزادانی جدا نشدنی در بحث‌های کلان مدیریت شهری سر می‌رسند و نتیجه‌ی‌ها و دشواری‌های بسیاری را برای اداره این کلان‌شهر تدبیر می‌آورند. تایتخت بودن مرکزیت مبادلات تجاری اقتصادی و سیاسی و محوریت تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های کشوری ابعاد متمایز به شهر تهران داده است. در این میان شهرداری تهران متولی اصلی مدیریت این شهر است. در واقع شهرداری تهران با ۷۸ شرکت تابعه ۲۶ مدیریت منطقه‌ای و ۹ معاونت امور شهری و گردش مالی سالانه حدود دو هزار میلیارد تومان عهده‌دار مدیریت شهری تایتخت است. به‌ویژه اینکه وجود ۱۲۰ منبع درآمدی بودجه این سازمان که ۸۵ تا ۸۰ درصد آن را عوارض نوسازی تراکم و ساخت و ساز شهری تشکیل می‌دهند این نهاد را به یکی از قدرتمندترین سازمان‌های کشور تبدیل کرده و حساسیت اصحاب رسانه‌ها، سیاست‌مداران و فعالین اجتماعی و اقتصادی را به خود جلب کرده است. در این میان تلاش شهرداری تهران برای اختیار داشتن یک مؤسسه مالی و اعتباری چندی است که بار دیگر به یکی از مهم‌ترین اخبار این سازمان تبدیل شده است. البته زرمه تغییر تعاونی اعتبار شهر وابسته به شهرداری تهران به مؤسسه مالی و اعتباری متخالفان و موافقان خود را به همراه دارد. عده‌ای از کارشناسان استفاده بهینه از منابع مالی و نقدینگی شهرداری را از اهداف این تغییر کاربری عنوان کرده و آن را کمکی برای تسریع در ساخت تروژه‌های عمرانی شهر تهران می‌دانند. هرچند این عده از کارشناسان گام اول این حرکت را برطرف کردن نواقص صورت‌های مالی شهرداری و شفاف‌سازی می‌دانند. به‌ویژه اینکه حدود ۳۰۰ میلیارد تومان از منابع شهرداری تهران از مشارکت‌های مردمی تأمین شود. از سوی دیگر هنوز نتیجه تلاش معاونت مالی و اداری شهرداری تهران که از فروردین ماه امسال در راستای

درآمدهای شهرداری به صورت تعهدی بود و به دلیل ترویج از سیستم نقدی در دفاتر ثبت نمی‌شد. ۷۰ درصد مطالبات شهرداری تهران از مردم به صورت تعهدی است و این در حالی است که هزینه شهرداری همیشه ۱۰۰ درصد است و برنامه‌هایی چون تاکسای شهرداری جمع‌آوری زباله سیستم حمل و نقل و... را نمی‌توان متوقف و وابسته به وصول درآمدها کرد. دکتر تهرزرنی معاون مالی و اداری شهرداری تهران ت با بیان مطلب فوق‌ت از منسوخ شدن روش نقدی در شهرداری‌های جهانی ۷۰ سال گذشته خبر داده می‌گوید: «واقعیت این است که حتی یک روز در این سیستم بودن هم زیان است چرا که ۶۰ تا ۷۰ درصد اطلاعات مالی شهرداری در سیستم نقدی موجود نیست و اگر هم باشد در دفاتر و صورت‌های آماری غیر رسمی است. آقای غلامرضا سلامی رئیس انجمن حسابداران خبره نیز در این خصوص می‌گوید: «حسابداری نقدی دیگر برای شهرداری‌ها مناسب نیست. شهرداری‌ها با دولت فرق دارند. امروزه شهرداری‌های جهان به سمت سیستم تعهدی متبیش رفته‌اند تا تا ساختگویی و شفافیت سیستم‌های مالی آنها افزایش یابد.»

سیستم تعهدی، حملت‌ها را شفاف می‌کند.

روش تعهدی در ارزیابی عملکرد شهرداری تهران ت روش مناسبی است. در این روش که معمولاً در شرکت‌های تجاری تعویژ و کارا است درآمد و هزینه به محض شناسایی جهت‌تول آن وصول شده باشد چه نه - ثبت می‌شوند. به این ترتیب اطلاعات مالی یک سال در همان سال ثبت می‌شود تا بر اساس آن عملیات مالی سالانه درآمدت هزینه و سود و زیان مشخص گردد. دکتر تهرانی درباره محاسن این روش می‌گوید: «در سیستم تعهدی ت مشخص است که یک واحد تجاری در طول یک سال چقدر درآمد داشته و هزینه‌هایی که منجر به آن درآمدها شدت چقدر بوده است. با این امکان می‌توان درآمدها و هزینه‌ها را با هم مقایسه کرد و سود و زیان را سنجید. به علاوه ت در این روش چندان مهم نیست که بدانیم شهرداری در سال ۶۰ چقدر درآمد داشته است بلکه مهم این است که بدانیم چقدر هزینه برای تحقق درآمد‌های آن صورت گرفته است و در نهایت عملکرد سود و زیان در چه وضعیتی است.»

ارتقای مدیریت شهری

بحث شفافیت از آن جهت امروز یکی از مهم‌ترین مباحث ساز و کار مالی مؤسسات تجاری و حتی دولتی است که وضعیت بخش‌های مختلف را روشن می‌سازد. اما این مسأله در مورد شهرداری تهران از حساسیت بیشتری برخوردار است چرا که با ایجاد شفافیت در صورت‌های مالی و مشخص شدن دقیق اموال و دارایی‌ها ت از یک سو عملکرد شرکت‌های تابعه و مدیران رده میانی این سازمان دقیق تر ارزیابی می‌شود و از سوی دیگر ت با رایبه صورت‌های مالی شفاف به مردم ت می‌توان اعتماد آنها را جلب و در حل مشکلات آنها آگاهانه تر کوشید. سلامی با تأکید بر اهمیت شفافیت امور مالی شهرداری‌ها معتقد است: «تنها مردم نیستند که باید بدانند ت ول عوارض و مالیاتی که

شفاف‌سازی صورت‌های مالی شهرداری ت به تغییر سیستم مالی نقدی این سازمان به تعهدی اقدام نموده است ت مشخص نشده است. در این میان ت این سؤال مطرح است که تأسیس یک مؤسسه مالی و اعتباری برای شهرداری در شرایطی که هنوز صورت‌های مالی این سازمان شفاف نیست چقدر می‌تواند مؤثر باشد؟ آیا این بر ابهامات سیستم مالی شهرداری تهران نمی‌افزاید؟

۷۰ درصد اطلاعات مالی موجود نیست

در شهرداری تهران سال‌ها از سیستم و روش نقدی برای ثبت عملیات حسابداری در دفاتر مالی استفاده می‌شد. در این نوع شیوه حسابداری ت هر دریافتی ت درآمد و هر ت پرداختی ت هزینه محسوب می‌شود؛ فارغ از اینکه تلاش برای تحقق آن در چه سالی اتفاق افتاده است. این روش معمولاً برای واحدهای دولتی استفاده می‌شودت چرا که در اداره و مدیریت این بخش‌ها ت بودجه و برنامه برای هزینه سالانه مهم است. دکتر تهرانی ت استاد گروه مدیریت مالی دانشگاه تهران ت با اشاره به سادگی روش نقدی در ثبت عملیات مالی ت می‌گوید: «این سیستم برای سازمان‌های دولتی بسیار کارا است. در این روش ت دریافت‌های یک واحد به وضوح قابل مشاهده است. برای مثال ت در شرکت نفت مقدار دریافتی سال آینده اهمیت دارد. اگر ۱۵۰ میلیارد هم فروش داشته باشد ت اما ۲۰ میلیاردش را دریافت کند ت همان مقدار دریافتی ثبت می‌شود تا بر اساس آن هزینه کنند.»

شهرداری تهران اگر چه از مؤسسات دولتی به حساسیت می‌آید اما از بودجه دولتی استفاده نمی‌کند و به عنوان نهادی غیرانتفاعی اداره می‌شود. لذا از آنجا که خود عهده‌دار دخل و خرج و سود و زیان خود می‌باشند روش نقدی در ثبت عملیات مالی آن از کارایی چندانی برخوردار نیست. در سیستم نقدی شهرداری ت اگر ت ولی برای تغییر کاربری یک مکان ت فروش تراکم یک مجموعه ساختمانی یا جواز کست یک مجموعه تجاری ت پرداخت می‌گردیدت ثبت می‌شد. به علاوه ت اموال و دارایی‌ها نیز به عنوان هزینه تلقی می‌شدند. این در حالی بود که بیشتر

داده‌اندت چگونگی هزینه شده است بلکه نمایندگان مجلس و دولت هم حق دارند به صراحت از هزینه‌ها و درآمدهای مدیریت شهری اطلاع یابند.

دکتر تورزندی نیز با مهم دانستن شفاف‌سازی در سیستم مالی شهرداری تهران برای جلوگیری از فسادهای مالی و رفع ابهامات سیستم نقدی می‌گوید: «در سیستم تعهدی می‌توان قیمت تمام شده هر عملیات شهری را به دست آورد. این امر بستراطلاعات مالی و مدیریتی خوبی فراهم می‌کند. «معاون مالی و اداری شهرداری تهران با ذکر این نکته که تنها اجرای سیستم تعهدی هدف نیست بلکه زمینه‌ای برای جذب اعتمادسازی و شفافیت مالی برای متروژه‌های شهرداری تهران است ادامه می‌دهد: «در کنار تغییر سیستم مالی شهرداری در تلاشیم تا با ارزیابی دقیق اموال و دارایی‌های این سازمان و شرکت‌های تابعه‌اش که تا تابان تیرماه به تایید می‌رسد با اخذ رتبه اعتباری (Credit Rating) از مؤسسات بین‌المللی دنیا برای اجرای متروژه‌های سودآور شهری اعتبار بگیریم. البته این کار مزایای دیگری هم دارد و آن اینکه متبا مشخص شدن سود و زیان شرکت‌های تابعه می‌توان تکلیف آنها را هم روشن کرد. به گفته وی شهرداری در تلاش است تا در مرحله اول با اصلاح سیستم بخش مدیریت و کسب و کارت در مرحله دوم برخی از شرکت‌های تابعه‌اش را که زیان‌ده هستند یا به بخش خصوصی واگذار کند و یا آنها را منحل نماید. به این ترتیب شفاف‌سازی سیستم می‌تواند گامی مهم در جهت ارتقای سطح مدیریت سازمان‌های کلانی چون شهرداری تهران به حساس آمده و امکان شناسایی ضعف‌ها و قوت‌های مدیریت را فراهم کند.

کسری بودجه شهرداری

در برنامه اصلاح ساز و کار مالی شهرداری تهران تهیه گزارش تلفیقی نیز عنوان شده است تا گزارش‌های واحدی از هر یک از شرکت‌های تابعه شهرداری تا پایان سال مالی ۸۵ ارایه شده و تمام اموال و دارایی‌های شهرداری اعم از منقول و غیرمنقول مورد ارزیابی قرار گیرد. دکتر تورزندی با اشاره به مشکلاتی چون کسری بودجه ۳۰ درصدی شهرداری تهران در سال گذشته به دلیل رکود صنعت ساخت و

ساز و عدم وصول طلت‌های شهرداری از اشخاص حقیقی و حقوقی من جمله طلت آن از سازمان‌ها و مؤسسات دولتی ادامه می‌دهد: «۱۲۳ میلیارد تومان اضافه ساخت و ساز فرودگاه بین‌المللی مهرآباد تنها یکی از طلت‌های عمده شهرداری است که با وجود حکم قطعی کمیسیون ماده ۱۰۰ هنوز وصول نشده است. وی در خصوص راهکارهای جبران کسری بودجه شهرداری می‌گوید: «شهرداری تهران ناچار است برای رفع کسری بودجه از فعالیت‌های عمرانی خود کاسته و از مشارکت‌های مردمی بیشتر استفاده کند. البته شهرداری‌های جهان در این مواقع از کمک‌های دولتی هم استفاده می‌کنند که این نکته درباره شهرداری تهران صدق نمی‌کند به موازات تسهیلات بانکی یکی دیگر از منابع جبران کسری بودجه شهرداری می‌باشد.»

به دنبال بانک

اما گویا همکاری غیر قابل قبول بانک‌ها با شهرداری تهران این سازمان را ترغیب کرده تا جهت تأمین منابع مالی مورد نیاز و تسهیل انجام عملیات بانکی‌ت بار دیگر اقدام به تأسیس بانک شهرداری یا مؤسسه مالی و اعتباری نماید. در این راستا معاونت مالی و اداری شهرداری تهران در صدد است تا با تغییر کاربری تعاونی اعتباری شهر وابسته به شهرداری به مؤسسه مالی و اعتباری شهرت از منابع مالی در گردش شهرداری تهران راساً استفاده کند.

آگر بتوانیم از بانک مرکزی مجوز رسمی تغییر کاربری مؤسسه تعاونی شهر به مؤسسه مالی و اعتباری را بگیریم می‌توانیم منابع مالی قابل توجه شهرداری‌ت عملیات بانکی انجام دهیم. اما اگر مجوز لازم اخذ نشود از تعاونی اعتباری شهر در حد سرویس دهی به کارکنان شهرداری استفاده خواهیم کرد. دکتر حسین تورزندی که از اعضای هیأت مدیره مؤسسه مالی و اعتباری قوامین وابسته به نیروی انتظامی نیز به حساس می‌آیدت با بیان مطلب فوق به خبرنگار «اقتصاد ایران» می‌گوید: «متأسفانه خدمات بانک‌های دولتی منطبق با نیازهای روز فعالان اقتصادی نیست. لذا می‌توانیم با مؤسسه مالی و اعتباری شهرداری به جست منابع مختلف ترادخته و سرمایه لازم برای فعالیت‌های

عمرانی شهرداری را تأمین کرده و به موازات ت فعالیت‌های اقتصادی درآمدا سرمایه‌گذاری کنیم. در واقع با مؤسسه مالی و اعتباری شهر علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های موجودت ظرفیت‌سازی خواهد شد.»

در این میان ت این سؤال مطرح می‌شود که لزوم تأسیس بانک شهرداری چیست؟ دکتر فرخی زورنرت کارشناس اقتصاد شهری ت در رابطه با لزوم تأسیس بانک یا مؤسسه مالی و اعتباری شهرداری تعقیقه دارد: «تود نظام مالی ت ایدار و در عین حالت فقدان سیستم حسابداری استاندارد و ناکارایی قوانین و مقررات دسترسی شهرداری‌ها به بازارهای مالی رادشوار کرده است. البته در عمل تجربه ایجاد Civil Bank در شهرداری‌های شهرهای بزرگ جهان ت مثبت ارزیابی شده است ت به شرطی که ساختار اقتصادی و سیستم مالی شهرداری سالم و شفاف باشد. ولی آقای سلامی ت عضو هیأت تحریریه ماهنامه «اقتصاد ایران» ت در این باره می‌گوید: «کمک مؤسسه مالی و اعتباری شهرداری به نیازهای مالی این سازمان ت تنها در صورت اصلاح ساختار مالی شهرداری قابل دفاع است چراکه یک سیستم غیر شفاف و ناکارآمد مالی ت توزیع اعتبار و بازت رادخت و ام‌های دریافتی را با مشکل رو به رو می‌کند.»

دکتر تورزندی با اشاره به دو بار درخواست شهرداری تهران از بانک مرکزی در گذشته برای دریافت مجوز و ثبت مؤسسه مالی و اعتباری شهرت می‌گوید: «ما قصد داریم طبق ضوابط و مقررات بانکداری کشور با دیگر بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری ت رقابتی سالم برقرار کنیم. به عقیده مات خود عملیات بانکداری ت سودده است. لذا می‌خواهیم از ظرفیت‌های شهرداری در این زمینه به نحو احسن استفاده کنیم.»

در این میان ت اگر چه شهرداری تهران برای اصلاح سیستم مالی خود و شفاف‌سازی اموال و دارایی‌ها و نیز مشخص کردن وضعیت شرکت‌های تابعه‌اش ت موعد ت پایان خردادماه به سرآمدن سال مالی ر تعیین کرده است اما گویا هنوز گزارش شفافی برای ارایه به مردم و مسؤولان ت آماده نشده است. از سوی دیگر ت با توجه به دوره‌های کوتاه مدیریت شهرداران تهران (متوسط دو سال) ت شاید باید این برنامه را در زمره برنامه‌های کوتاه مدت شهرداری در نظر گرفت ت در حالی که بحث شفاف‌سازی صورت‌های مالی ت ترو سه زمان‌بری است.

شرکت صنایع تولیدی خانیران

گواهی شده ISO 9001-2000 از SGS سوئیس

طراحی و ساخت انواع میدلهای حرارتی، مخازن آبگرم کویل دار و مخازن تحت فشار

تلفن: ۰۲۱-۷۷۷۶۰۶۱ - ۰۷۵-۷۷۷۰۷۵ - ۰۶۶-۷۷۷۰۳۰۶۶ - ۰۶۳-۷۷۷۷۲۶۳

مختصات: تهران - خیابان آبرگرم کویل دار - مخازن تحت فشار - ابرسویس - افر کویل دار - ایدار استادن‌های ISO 9001:2000 تولید می‌گردد.